

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
Strategic Leadership of School Administrators as Perceived by Teachers in
Welfare Schools Group 1 under the Bureau of Special Education Administration

แก้วตา คำวอน¹ และ สาโรจน์ เผ่าวงศากุล²

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี^{1,2}

Kaewta Kamwon¹ and Saroch Pauwongsakul²

Kanchanaburi Rajabhat University^{1,2}

Corresponding Author, Email: kaewta51804@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 จำนวน 171 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามกลุ่มของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 และ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านวิธีการคิด

* * ได้รับบทความ: 1 กันยายน 2566; แก้ไขบทความ: 16 มิถุนายน 2567; ตอรับตีพิมพ์: 30 มิถุนายน 2567

เชิงปฏิบัติ ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต และด้านความคิดความเข้าใจระดับสูง

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศโดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์; ผู้บริหารสถานศึกษา; โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

Abstract

This research aimed to study and compare strategic leadership of school administrators as perceived by teachers in welfare schools group 1 under The Bureau of Special Education Administration classified by sex and work experience. The sample consisted of 171 teachers in welfare schools group 1, obtained by stratified random sampling according group of schools. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire with content validity 1.00 and a reliability of 0.99. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test one-way analysis of variance and test the pairwise mean difference by Scheffe's method with a statistical significance level at 0.05

The findings were as follows:

1. The strategic leadership of school administrators as perceived by teachers in welfare schools group 1 under The Bureau of Special Education Administration, was overall and in each individual aspect were a high level, ranking in the order of mean from high to low as vision, revolutionary way of thinking, the ability to bring various inputs to determine strategy, aspects of having expectations and creating opportunities for the future, and high level cognitive.

2. The strategic leadership of school administrators as perceived by teachers in welfare schools group 1 under The Bureau of Special Education Administration classified by sex, was overall and in each individual aspect, there was no statistically significant difference level.

3. The strategic leadership of school administrators as perceived by teachers in welfare schools group 1 under The Bureau of Special Education Administration classified by work experience, was overall and in each individual aspect, there was no statistically significant difference.

Keywords: Strategic Leadership; Educational Institution Administrators; Seuksasongkroa School

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งกว่าทรัพยากรใด ๆ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติรวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 3-4)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญมากต่อความสำเร็จของกิจการขององค์การช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพรวมและขอบเขตได้กว้างขวางเป็นรูปธรรมมากขึ้น เพราะการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์จะมีความลึกซึ้งในการวิเคราะห์ปัญหาในระดับที่มีนัยสำคัญต่ออนาคตขององค์การซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการกำหนดและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์การตามทิศทางที่ชัดเจนและเป็นเครื่องนำทางที่เป็นรูปธรรมให้สมาชิกเข้าใจในวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ และทิศทางที่แน่นอนขององค์การไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในการทำงาน (ณิรดา เวชญาลักษณ์, 2560 : 169)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อผู้บริหารสถานศึกษาได้นำความรู้จากผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้สามารถช่วยพัฒนาองค์กรนำไปสู่ความสำเร็จและเป็นข้อมูลสำคัญในการนำไปวางแผนพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลอันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ชุมชน สังคม และผู้เรียนอันเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติและนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 327 คน จากจำนวน 6 โรงเรียน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 171 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามกลุ่มของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
 - 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน วุฒิการศึกษา และโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2 คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 จำนวน 40 ข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.99

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย ผู้อำนวยการโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต ผู้อำนวยการโรงเรียนฟ้าไผ่วิทยา ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 45 จังหวัดกาญจนบุรี และผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 47 จังหวัดเพชรบุรี

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามการเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษา เพื่อแจกให้กับครู ในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 171 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 171 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

4.2 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981 : 195)

4.3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู	$\bar{x}$	S.D	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านความคิดความเข้าใจระดับสูง	4.32	0.51	มาก
2. ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์	4.35	0.54	มาก
3. ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	4.33	0.54	มาก
4. ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิกิริยา	4.39	0.53	มาก
5. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	4.45	0.51	มาก
รวมเฉลี่ย	4.37	0.43	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิกิริยา ($\bar{x} = 4.45$) รองลงมาคือ ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิกิริยา ($\bar{x} = 4.39$) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ($\bar{x} = 4.35$) ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ($\bar{x} = 4.33$) และด้านความคิดความเข้าใจระดับสูง ($\bar{x} = 4.32$)

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความคิดความเข้าใจระดับสูง	4.25	0.56	4.37	0.47	-1.42	0.159
2. ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์	4.29	0.63	4.38	0.46	-0.99	0.325
3. ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	4.29	0.63	4.38	0.46	-0.99	0.325
4. ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิกิริยา	4.46	0.55	4.34	0.50	1.36	0.176
5. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	4.49	0.53	4.42	0.49	0.91	0.367
รวมเฉลี่ย	4.36	0.48	4.38	0.38	-0.32	0.748

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถาน ศึกษาตามความคิดเห็นของครู	ประสบการณ์การทำงาน						F	Sig.
	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		10 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านความคิดความเข้าใจระดับสูง	4.23	0.52	4.32	0.51	4.49	0.47	2.94	0.056
2. ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำ เข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์	4.26	0.62	4.39	0.49	4.43	0.47	1.44	0.240
3. ด้านการมีความคาดหวังและการสร้าง โอกาสสำหรับอนาคต	4.26	0.62	4.39	0.49	4.43	0.47	1.44	0.240
4. ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ	4.35	0.56	4.44	0.50	4.36	0.52	0.54	0.585
5. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	4.43	0.57	4.45	0.49	4.45	0.45	0.03	0.966
รวมเฉลี่ย	4.31	0.49	4.40	0.39	4.43	0.35	1.22	0.298

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถมองอนาคต ความยืดหยุ่น มีความคิดเชิงกลยุทธ์ และกระตุ้นริเริ่มให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อเกิดการได้เปรียบทางการแข่งขันมีความสามารถในการคาดการณ์ มีมุมมองที่กว้างไกล สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้แก่องค์กรริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้องค์กรอยู่รอดต่อไปได้ กระตุ้นและจูงใจสมาชิกในองค์กรให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ต้องการเกิดความตระหนักถึง

ภารกิจที่ได้รับทำให้เกิดการร่วมใจในการที่จะพัฒนาองค์การให้ดียิ่งขึ้นอย่างมีเป้าหมาย สอดคล้องกับ สมยศ นาวิการ (2551 : 35) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นผู้ที่มีความสามารถในการคาดคะเน สร้างวิสัยทัศน์ รักษาความคล่องตัวและการให้อำนาจ ศิลปะการกระตุ้น การจูงใจแก่บุคคลอื่นให้มี พฤติกรรมไปในทิศทางที่ต้องการ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงพัฒนาองค์การอย่างมีเป้าหมาย สอดคล้องกับ งานวิจัยของซาฟีนะ แอห์ลิ่ง (2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม และรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อกำหนด ทิศทางการสร้าง ทางเลือกและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ พร้อมทั้งสามารถบริหารจัดการวางแผน การควบคุม และ การประเมินผล เป็นผู้นำที่สามารถสร้างวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติได้อย่าง สำเร็จ ทำให้การรับรู้ข้อมูลของบุคลากรทั้งเพศชายและเพศหญิงของครูที่มีความแตกต่างกันได้รับการ รับรู้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวัฒน์ จรัสสันเทียะ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษา ความพึงพอใจของครูต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า ผลการ เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศแตกต่างกันโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประสพการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการ สามารถ กำหนดทิศทางการสร้างทางเลือกและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ พร้อมทั้งสามารถบริหารจัดการวางแผน การควบคุม และการประเมินผล เป็นผู้นำที่สามารถสร้างวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ ได้อย่างสำเร็จ ทำให้การรับรู้ข้อมูลของบุคลากรตามประสบการณ์ของครูที่มีความแตกต่างกันได้รับการ รับรู้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวัฒน์ จรัสสันเทียะ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษา ความพึงพอใจของครูต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

พัฒนาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์การทำงานพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะความสามารถในการจัดการข้อมูลองค์ความรู้ของผู้บริหาร เพื่อสรุปข้อมูลต่าง ๆ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องในการบริหารสถานศึกษาสู่การกำหนดทิศทางสถานศึกษา พร้อมการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น สร้างความเข้าใจในสภาพปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนเป็นอย่างดี

1.2 ผู้บริหารควรนาระบบสารสนเทศมาช่วยในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดความคุ้มค่าและเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ นำไปสู่การเกิดประสิทธิภาพของสถานศึกษา

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาคำนึงถึงผลระยะยาว เช่น การจัดการเรียนรู้ สร้างคลังสื่อความรู้ เพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ บริหารบุคคลโดยการคำนึงความสามารถ สร้างขวัญกำลังใจ และแรงบันดาลใจในการปฏิบัติหน้าที่ และกระตุ้นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการจัดการศึกษา

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์ กระบวนการต่าง ๆ มาปรับปรุงการบริหารสถานศึกษา และเน้นหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วม กระจายอำนาจ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของสถานศึกษา

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดวิสัยทัศน์แบบเชื่อมโยงปัจจุบันกับอนาคต เป็นผู้ที่มองไกลสอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งวิสัยทัศน์เข้าใจง่าย ชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้จริง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2 ควรมีการศึกษาเรื่อง แนวทางภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3 ควรมีการศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. (ร.ส.พ.).
- ชาฟี๊ยะ แอห์ลั. (2561). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ณัฐวัฒน์ จริงสันเทียะ. (2560). การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2560). ภาวะผู้นำทางการบริหาร. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมยศ นาวิการ. (2551). การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.